

Humlebien

(Humlebiens frieri)

Tekst: Holger Drachmann, 1888 (lettere modificeret af Mikael Bjerregaard)

Melodi: Mikael Bjerregaard, 2012

Arr. Peter Lorenzen, 2012

1. Og det var sig den humlebi – surre, surre, sum!
Han tog sig for en dag at fri – surre, surre, sum!
Han føjted' om den hele dag med basfiolen på sin bag.
Med basfiolen på sin bag – surre, sum!
2. Først kyssed' han den rose fin – surre, surre, sum!
"Og vil du være kæresten min?" – surre, surre, sum!
"Nej tak, for slig en lodden Svend, gå han til gåseurten hen!"
Med basfiolen på sin bag – surre, sum!
3. Så fløj han til den gåseurt – surre, surre, sum!
Hun svared': "Ja!", før hun blev spur't – surre, surre, sum!
Men da han ind i sengen så', en gedehams alt deri lå!
Foruden noget på sin bag – surre, sum!
4. Da blev den humle gram og vred – surre, surre, sum!
"Gid Pokker ta' ved kærlighed!" – surre, surre, sum!
Så slog han sig på vin og mjød, det vared' ved indtil hans død.
Med basfiolen på sin bag – surre, sum!

Humlebien er et humoristisk digt om den uimodståelige og ihærdige humlebi, der river sig løs fra det trivielle, daglige arbejde for at gå på frierfod. Den billedlige talemåde om bien / humlebien, der flyver fra blomst til blomst for at finde lykken, passer godt på Drachmann selv, men det er dog ikke hans egne ord.

Han følte sig trofast – i hvert fald i ånden. Han udlevede jo bare sine behov, og derfor måtte han forelske sig, hver gang han mødte en dejlig dame. Humlebien, (der bliver skuffet i kærlighed og begynder at drikke), er skrevet på det tidspunkt, hvor Edith netop har slået op med Drachmann, fordi hun ikke ønskede at fortsætte i det forhold, hvor hun "kun" var hans muse og elskerinde.

Humlebien får aldrig held med sit frieri, men uden kvindelig omgang er livet ikke værd at leve. Så kan man jo lige så godt drukne sig i vin og mjød, og fortrænge det smertelige tab.

Drachmann havde selv en udpræget sans for humor og en stor portion selvironi.

Syngepigen og Drachmanns muse
Amanda Jensine "Edith" Nielsen.
Udsnit af billede fra Wikimedia Commons.

Humlebien blev bragt i syngespillet "Esther", som udkom i 1888.

Bogens tema har lokalkolorit fra gamle sagn – støttet af Evald Tang Kristensens optegnelser. Den er udtryk for en gammeldags, romantiske tanke: Der findes en synlig, materiel verden og en usynlig, ideal verden, men begge verdener er på magisk vis hemmelighedsfuldt knyttet sammen. I syngespillet optræder den farende svend Gotfred Springforbi. Han er frisk, umiddelbar og lethjertet, og hans hjerne vrirler med sange. I fraværet af sin elskede prøver Gotfred at synge hende frem.

Humlebien på ihærdigt frieri – her hos den dejlige Solhat.

Foto: Peter Lorenzen, ca. 2011.

Drachmanns mor kom ud af en tysk adelsfamilie med rødder i en lang række af farende svende og landsknægte.

De tømte alle bægre, og favnede alle kvinder, de kom forbi.

Herfra stammer Drachmanns ideal: Den farende svend med det uafhængige og frie liv.

Drachmann havde en meget sammensat natur.

Han havde fyrstesind og aristokratiske tilbøjeligheder, når han var ude i det offentlige rum. Her førte han et levned i overflod og luksus.

Når han var hjemme, levede han som regel yderst spartansk; en potte te eller to var rigeligt, når han arbejdede, og ve den, der kom og forstyrrede ham med noget så ligegyldigt som mad!

Han kunne være storsindet, overbærende og

rundhåndet, men når noget gik ham imod, kunne han pludselig svinge helt rundt, og da blev han smålig, hadefuld, nedrig og nærig.

Drachmann var eventyrlysten, overmodig og ofte letsindig.

Hans levned kan næsten betragtes som en livstragedie. Det skyldes måske hans løse og overfladiske forhold til sorgen.

For når kvinderne forlod ham, flygtede han altid, og kastede sig straks ind i et nyt forhold med et fantastisk gå-på mod, i stedet for at revurdere sin egen livsform. Drachmann var ikke kristen i egentlig forstand, og han meldte sig tidligt ud af folkekirken.

Han ”brygger” dog en selvlavet religion af bl.a. myter, legender, natur, romantik og det folkelige. Her sætter han kvinden i centrum. Omkring hende drejer hele hans univers.

For Drachmann var kvindens tilstedeværelse en nødvendighed.

Ellers kunne han slet ikke arbejde.

Han måtte være sammen med kvinder, der kunne inspirere ham – og han var sjældent længe noget sted, før han mødte en, og der var livet igennem mange.

De inspirerende kvinder, der fyldte mest i hans digtning, var følgende:

Den første hustru og muse Vilhelmine og derefter den gifte Polly. Så kom den anden hustru, den forstående Emmy, der lappede hans nerver, oversatte Byron så han kunne gendigte den, passede huset og opdrog de højtelskede børn. Alligevel faldt han pladask for Edith, hans nok største muse, men kun indtil den glade Bokken blev hans rejsefælle, alt imens han digtede, og hun nedskrev hans ord.

Alle skulle de spille og synge for ham, mens han skrev.

Desuden havde han et læs af kortere, amourøse affærer.

Da han var ung, bebrejdede hans far ham den udsvævende livsform.

Da beskrev han sig selv i et digt som en buldrebase.

Men han skabte sig ikke et nyt liv, som faderen ønskede – kun et nyt digt.